

KOPI

SOM

Norsk presseforbund - offentlighetsutvalget
Kristine Holm
Postboks 46 Sentrum
0101 OSLO

Vår referanse

2009/1527

Deres referanse

Dato

08.02.2010

INNSYNSSAK

Presseforbundets klage 1. juli 2009 gjaldt Justis- og politidepartementets stadfestelse 26. mai 2009 av Politidirektoratets avslag 3. mars 2009 på begjæring om innsyn i dokumentet «Årsrapport 2008 – Romerike politidistrikt». Det ble bl.a. fremholdt at det ikke var foretatt en reell meroffentlighetsvurdering, herunder at det i begrunnelsen ikke var vist til de hensynene som taler for offentliggjøring. Presseforbundet anførte at den interesseavveiningen som offentliglova 19. mai 2009 nr. 16 § 11 gir anvisning på, ikke ble synliggjort.

Dokumentet, «Årsrapport 2008 – Romerike politidistrikt», ble unntatt offentlighet med henvisning til offentliglova § 15 første ledd. Bestemmelsen oppstiller et unntak fra hovedreglen om offentlighet for enkelte dokumenter innhentet fra underordnede organer. I brev 13. mars 2009 ga politidirektoratet en nærmere begrunnelse for avslaget. Det ble bl.a. fremhevet at politimestrenes åpenhet i rapporteringen til direktoratet er av betydning for å sikre at direktoratet kan foreta en forsvarlig vurdering av situasjonen i politidistriktene. Etter direktoratets syn kan offentliggjøring av rapporten føre til «båndlegging av politimestrene i forhold til råd, ytringer og situasjonsbeskrivelser». Departementet sluttet seg i brev 26. mai 2009 i hovedsak til Politidirektoratets begrunnelse, og viste videre til at meroffentlighet var vurdert, jf. offentliglova § 11.

Saken ble tatt opp med departementet i brev herfra 22. september 2009. Det ble bedt om en redegjørelse for den meroffentlighetsvurderingen som var gjort, herunder hvilke momenter som talte for og imot meroffentlighet, jf. offentliglova § 11. Videre ble departementet i tråd med Presseforbundets anførsel bedt om å redegjøre for hvilke betydning offentliglova § 31 annet ledd får for omfanget og utformingen av begrunnelsen hva gjelder meroffentlighetsvurderingen.

Departementet redegjorde i brev 3. og 30. november 2009 utførlig for både anvendelsen av unntaket i offentliglova § 15 første ledd og hvorfor det ikke var aktuelt å utvise meroffentlighet i årsrapporten. Det ble pekt på at rapporten var av stor offentlig interesse, og

at både kontroll- og demokratihensynet i så måte talte for offentlighet, men at Politidirektoratets mulighet for å fatte beslutninger bl.a. som leder for politietaten var avhengig av politimesternes vurderinger og råd som ble gitt i årsrapportene. Det var derfor nødvendig å unnta årsrapporten av hensyn til den interne beslutningsprosessen fordi en eventuell offentliggjøring eller delvis offentliggjøring, vil kunne gjøre politimesterne mer tilbakeholdne i sin rapportering, og derved svekke direktoratets beslutningsgrunnlag. Dokumentet var etter departementets syn dessuten omfattet av taushetsplikten etter politiloven 4.august 1995 nr. 53 § 24 annet ledd.

Departementet fremholdt videre om meroffentlighetsvurderingen at med mindre det forelå «konkrete forhold som tilsier at det aktuelle dokumentet har en særlig offentlig interesse, kan det som hovedregel vanskelig kreves at forvaltningsorganet [i begrunnelsen for avslaget] redegjør for de forhold som taler for innsyn». Departementet erkjente imidlertid at dets henvisning til offentleglova § 11 i klagebehandlingen var noe knapp, men sett i sammenheng med direktoratets forutgående begrunnelse for avslaget, var hovedhensynene for avslaget synliggjort.

Presseforbudet gjorde i brev 12. november 2009 det klart at de var uenige i departementets forståelse av loven med hensyn til hvilke krav som stilles til innholdet i begrunnelsen for meroffentlighetsvurderingen. Videre ble det stilt spørsmål ved om årsrapporten var omfattet av taushetsplikten, jf. politiloven § 24 annet ledd, og om rapporten falt innenfor virkeområdet for offentleglova § 15 første ledd.

Etter de redegjørelser Justis- og politidepartementet nå har gitt, har jeg funnet å kunne la saken bero. Det er ikke grunnlag for rettslige innvendinger mot departementets oppfatning om at offentleglova § 15 første ledd kommer til anvendelse i saken. Det foreligger derfor adgang til å unnta rapporten fra offentlighet med hjemmel i denne bestemmelsen. Hvorvidt årsrapporten er taushetsbelagt etter politiloven § 24 annet ledd, har ikke vært undersøkt herfra.

Når det gjelder spørsmålet om meroffentlighet, jf. offentleglova § 11 er dette en skjønnsmessig vurdering som ombudsmannen bare i begrenset utstrekning har adgang til å overprøve, jf. ombudsmannsloven 22. juni 1962 nr. 8 § 10 annet ledd. Slike skjønnsmessige vurderinger kan jeg bare kritisere dersom det hefter feil ved skjønnnet, for eksempel dersom relevante eller viktige hensyn ikke har vært vurdert eller at resultatet anses å være «klart urimelig». Jeg har, etter den redegjørelsen departementet nå har gitt, ikke grunnlag for å benytte slike karakteristikk i denne saken. Departementet opplyser at det er lagt avgjørende vekt på behovet for fortrolighet når politidistriktene rapporterer til Politidirektoratet. Dette må anses å være i tråd med begrunnelsen for unntaksregelen etter offentleglova § 15. Vurderingen av hvilke mulige skadevirkninger på den interne beslutningsprosessen en offentliggjøring av dokumentet eventuelt vil kunne ha, er lite egent for overprøving fra min side.

Offentleglovas krav til begrunnelse er at de «hovudomsyna som har vore avgjerande for avslaget, skal nemnast», jf. § 31. Etter lovens ordlyd og forarbeider, jf. bl.a. Ot.prp. nr. 102 (2004-2005) side 152, kan det ikke kreves en omfattende begrunnelse. Slik denne saken

ligger an, finner jeg ikke rettslig grunnlag for å kritisere at det i uformingen av begrunnelsen ikke ble pekt spesielt på hvilke hensyn som talte *for* å utvise meroffentlighet for årsrapporten.

Arne Fliflet

Kopi: Justisdepartementet

POLITIET

POLITIDIREKTORATET

Vegard Førland Venli
Avisen Varingen

Deres referanse
Vegard Venli

Vår referanse
2008/00149-12 115

Dato
13.03.2009

Klage på avslag etter begjæring om innsyn - begrunnelse for avslag

Politidirektoratet viser til e-post datert 03.03.2009 der det under henvisning til bestemmelsen i offentleglova § 31 andre ledd første punktum blir bedt om nærmere begrunnelse for direktoratets avslag på begjæring om innsyn i følgende dokument:

- 200800149-8 (årsrapport 2008 – Romerike politidistrikt)

Vår begrunnelse for ikke å gi innsyn i medhold av lovens § 15, 1. ledd, er at årsrapportene er innhentet fra underordnede organer og er ment til bruk for Politidirektoratet som grunnlag blant annet for våre vurderinger av politimestrenes prioriteringer og bruk av økonomiske ressurser gjennom året som har gått. Dette gjelder også for årsrapporten for Romerike politidistrikt.

Årsrapportene synliggjør blant annet politimestrenes analyser og vurderinger av kriminalitetsbildene i politidistriktene, herunder iverksatte eller iverksettelse av tiltak i kriminalitetsbekjempelsen.

Politimestrenes åpenhet i rapporteringen til Politidirektoratet er av stor betydning for at direktoratet skal kunne sikre seg en forsvarlig vurdering av den totale situasjonen i politidistriktene. Dersom slike interne rapporteringsdokumenter skulle bli gjenstand for offentlig innsyn, ville dette kunne føre til en båndlegging av politimestrene i forhold til råd, ytringer og situasjonsbeskrivelser.

Vi gjør for øvrig oppmerksom på at Politidirektoratets tilbakemelding på politidistriktenes årsrapporter er offentlige.

Politidirektoratets avslag på innsynsbegjæringen kan påklages til Justisdepartementet.

Med hilsen

Vidar Refvik
ass. politidirektør

Geir H. Rydningen
politiinspektør

Politidirektoratet

Post: Postboks 8051 Dep., 0031 Oslo
Besøk: Hammersborggata 12
Tlf: 23 36 41 00 Faks: 23 36 42 96
E-post: politidirektoratet@politiet.no

Org. nr.: 982 531 950 mva
Bankgiro: 7694.05.02388

POLITIET

POLITIDIREKTORATET

20 MAI 2009

JUSTISDEPARTEMENTET	
20 MAI 2009	
SAKSNR.:	200903 248
AVD/KONT/BEH:	PIA /PIA-K/ JHE
DOK.NR.	3
ARKIVKODE:	412.6

Det kongelige justis- og politidepartement
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres referanse
200903248

Vår referanse
2008/02275-23 509

Dato
18.05.2009

**Klage over sen saksbehandling i Politidirektoratet - Vegard Førland Venli -
Varingen - oversendelse**

Politidirektoratet viser til brev fra Justisdepartementet av 06.05.2009 vedrørende oppfølging av klage over sen saksbehandling i Politidirektoratet, vedlagt kopi av korrespondanse på e-post mellom journalist Vegard Førland Venli fra avisen Varingen og Politidirektorat. Journalist Venli klager over ikke å ha fått tilbakemelding fra Politidirektoratet på oversendt e-post til direktoratet med påklaging av avslag etter begjæring om innsyn i sak 2008/00149 – Årsrapport 2008 – Romerike politidistrikt.

Politidirektoratet kan opplyse om at journalist Venlis e-post av 18.03.2009 ikke er registrert i postmottak POD. Heller ikke kopi sendt til Geir Hugo Rydningen/POD. Dette kan formentlig skyldes det virusangrep politiets systemer var utsatt for i denne perioden. Journalist Venli er varslet om denne mulige årsaken.

Politidirektoratet opprettholder vedtaket om avslag i ovennevnte sak og oversender denne til Justisdepartementet for avgjørelse.

Vedlagt følger kopi av årsrapporten 2008 for Romerike politidistrikt samt vår begrunnelse for avslag om innsyn i saken.

Med hilsen

Vidar Refvik

Kopi: Vegard Førland Venli - Varingen

Saksbehandler:
Geir H. Rydningen
Tlf: 23 36 41 65

Politidirektoratet

Post: Postboks 8051 Dep., 0031 Oslo
Besøk: Hammersborggata 12
Tlf: 23 36 41 00 Faks: 23 36 42 96
E-post: politidirektoratet@politiet.no

Org. nr.: 982 531 950 mva
Bankgiro: 7694.05.02388

POLITIET

POLITIMESTEREN

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep.
0031 OSLO

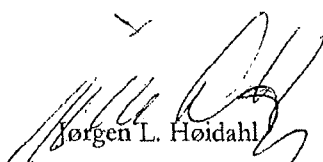
Deres referanse

Vår referanse
2007/02040-27 115

Dato
02.02.2009

Oversendelse av Årsrapport 2008

Vedlagt oversendes Årsrapport 2008.

Jørgen L. Høidahl

Sissel Rødaas Bjørke
Administrasjonssjef

Romerike politidistrikt

Politimesteren